

**GUIA DE
L'ESTUDIANT
2009-2010**

ESCOLA UNIVERSITÀRIA DE CIÈNCIES DE LA SALUT
GRAU EN FISIOTERÀPIA

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
ESCOLA UNIVERSITÀRIA DE CIÈNCIES DE LA SALUT	3
Estructura	3
Departaments	3
Òrgans de govern	3
CALENDARI ACADÈMIC	5
ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS	6
Metodologia	6
Procés d'avaluació	7
PLA D'ESTUDIS	9
Ordenació temporal de l'ensenyament	9
ASSIGNATURES TRONCALI I OBLIGATÒRIES DE PRIMER CURS	12
Bioestadística i Sistemes d'Informació en Salut	12
Comunicació i Educació per a la Salut	16
Estudi del Cos Humà I	20
Fonaments de la Professi3 I	22
Psicologia Evolutiva i de la Salut	25
Bioètica	28
Cultura, Societat i Salut	31
Estudi del Cos Humà II	35
Fonaments de la Professi3 II	37
Salut Pública	39

PRESENTACIÓ

L'Escola Universitària de Ciències de la Salut va néixer el 1974 amb el nom d'Escola d'Infermeria «Osona», a iniciativa de la delegació d'Osona del Col·legi de Metges. El 1980 els estudis d'Infermeria passen a ser diplomatura universitària i el centre s'adscriu a la UAB. L'any 1987 es va integrar als Estudis Universitaris de Vic i pel maig de 1997, amb la Llei de Reconeixement de la Universitat de Vic pel Parlament de Catalunya, passa a denominar-se Escola Universitària de Ciències de la Salut i incorpora nous ensenyaments: Fisioteràpia (1997), Teràpia Ocupacional (1997) i Nutrició Humana i Dietètica (1998).

Aquesta diversitat d'ensenyaments complementaris permet als nostres professors i estudiants gaudir dels avantatges de l'intercanvi d'experiències i coneixements en un marc universitari ampli.

L'Escola Universitària de Ciències de la Salut de la Universitat de Vic té com a missió formar professionals amb una base sòlida, científica i humanista, amb competència per a:

- Actuar d'acord a una perspectiva holística de la salut, respectant la individualitat de la persona, els seus drets i les seves creences, sense prejudicis ni discriminacions.
- Valorar, analitzar i proporcionar una atenció individualitzada en situacions de salut-malaltia tenint en compte els factors físics, psíquics, socials, ambientals i culturals.
- Realitzar actuacions de promoció, prevenció i restabliment o millora de la salut, benestar i qualitat de vida, adreçades a la persona, família, grup o comunitat, en els àmbits comunitari, social i de salut, tant en el domicili de la persona com en les institucions, organismes o entitats públiques o privades.
- Utilitzar habilitats de comunicació, negociació i empatia en el marc de la relació assistencial.
- Orientar, acompanyar i educar la persona, família o grup promovent la seva capacitat, compromís i presa de decisions pel que fa a l'autocura i protecció de la salut.
- Actuar de manera reflexiva i ètica, assegurant el respecte a la dignitat, la privacitat i la confidencialitat de la persona, família o grup.
- Aplicar el mètode científic per a la resolució de problemes i utilitzar l'evidència científica en la presa de decisions.
- Col·laborar amb estudiants o professionals d'altres disciplines en l'estudi, anàlisi i resolució de casos.
- Identificar i analitzar problemes emergents que comprometen la salut de la població, ja vinguin derivats d'alteracions de la salut o d'altres problemàtiques socioculturals que la poden afectar.
- Desenvolupar l'esperit reflexiu i innovador per buscar noves respostes als problemes de salut més prevalents i les necessitats canviants de la població.

El projecte docent de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut es fonamenta en sis eixos bàsics de formació:

1. Reconèixer la persona, sana o malalta, com un tot únic i dinàmic en constant interacció amb els altres i amb l'entorn.
2. Incorporar un mètode científic de treball que guï les intervencions i permeti avaluar-ne els resultats.
3. Apreciar la comunicació i la relació assistencial com una eina indispensable de l'actuació professional, des d'una vessant educativa, d'ajuda i d'acompanyament.
4. Promoure cures adequades per recuperar o millorar la salut i la qualitat de vida de les persones.
5. Adoptar una actitud ètica fonamentada en el respecte a la individualitat, la dignitat i l'autonomia de l'altre.
6. Adoptar una actitud de compromís amb l'actualització constant dels propis coneixements d'acord amb els avenços científics i les necessitats emergents de la població.

El professorat promou aquests eixos formatius a través de la interacció a l'aula, les tutories individuals o grupals, la reflexió, l'anàlisi i la presa de decisions per tal que els estudiants assoleixin els coneixements, les habilitats i les actituds necessaris per desenvolupar les seves competències professionals. Els mitjans institucionals on es recullen les informacions generals sobre la Universitat de Vic i els seus serveis la pàgina web, la guia de l'estudiant que teniu a les mans, o el campus virtual són algunes de les eines que us facilitaran l'aprofundiment dels recursos que teniu al vostre abast i la informació bàsica indispensable per a la vostra trajectòria curricular entre nosaltres.

Aquesta guia pretén orientar-vos en els diferents aspectes acadèmics i organitzatius del vostre centre. Hi trobareu l'estructura organitzativa, el calendari acadèmic i el pla d'estudis en el qual esteu matriculats.

En nom de tot l'equip directiu de l'escola, el professorat i el personal d'administració i serveis em plau donar-vos la benvinguda a l'EUCS i desitjar-vos una estada profitosa i satisfactòria entre nosaltres.

Anna Bonafont i Castillo

Directora de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut

ESCOLA UNIVERSITÀRIA DE CIÈNCIES DE LA SALUT

Estructura

L'Escola Universitària de Ciències de la Salut de la Universitat de Vic és una unitat estructural d'ordenació, organització, gestió i coordinació d'ensenyaments conduents a l'obtenció de títols oficials de l'àmbit de les ciències de la salut.

Actualment s'imparteixen les següents titulacions homologades:

- Diplomatura d'Infermeria
- Diplomatura de Fisioteràpia
- Diplomatura de Teràpia Ocupacional
- Diplomatura de Nutrició Humana i Dietètica
- Grau en Infermeria
- Grau en Fisioteràpia
- Grau en Teràpia Ocupacional

Les unitats bàsiques de docència i de recerca són els departaments, que agrupen el professorat en funció d'àrees de coneixement, estudi i recerca afins o compartides.

Al capdavant de cada departament hi ha un professor o professora que exerceix les funcions de director de Departament.

Els departaments de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut són:

- Desenvolupament Humà i Acció Comunitària
- Processos d'Atenció Terapèutica i Qualitat de Vida

Òrgans de Govern i Responsables d'Àrees Funcionals del Centre

Els òrgans de govern unipersonals de l'EUCS són: directora, sotsdirectora, cap d'estudis, coordinadors d'ensenyament, directors de departament i responsables d'àrees funcionals.

Els òrgans col·legiats de govern de gestió, coordinació i participació de l'EUCS són: Consell de Direcció i Claustre de Centre.

Departaments

Les unitats bàsiques de docència i de recerca són els departaments, que agrupen el professorat en funció d'àrees de coneixement, estudi i recerca afins o compartides.

Al capdavant de cada departament hi ha un professor o professora que exerceix les funcions de director de Departament.

Els departaments de l'Escola Universitària de Ciències de la Salut són:

- Desenvolupament Humà i Acció Comunitària
- Processos d'Atenció Terapèutica i Qualitat de Vida

Òrgans de govern

Els òrgans de govern unipersonals de l'EUCS són: directora, sotsdirectora, cap d'estudis, coordinadors d'ensenyament, directors de departament i responsables d'àrees funcionals.

Els òrgans col·legiats de govern de gestió, coordinació i participació de l'EUCS són: Consell de

Direcció i Claustre de Centre.

L'equip directiu de l'EUCS està compost pels següents membres:

- Directora: Anna Bonafont i Castillo
- Sotsdirectora: Teresa Lleopart i Coll
- Cap d'estudis: M. Pilar Turón i Morera
- Directora del Departament de Desenvolupament Humà i Acció Comunitària: Laura Mascarella i Tarradellas
- Director del Departament de Processos d'Atenció Terapèutica i Qualitat de Vida: Joan Carles Casas i Baroy
- Coordinadora de l'ensenyament d'Infermeria: M. Pilar Turón i Morera
- Coordinadora de l'ensenyament de Fisioteràpia: Ana Capitan i Camañes
- Coordinadora de l'ensenyament de Teràpia Ocupacional: Tamara Gastelaars
- Coordinadora de l'ensenyament de Nutrició Humana i Dietètica: Núria Obradors i Aranda
- Responsable de l'Àrea Funcional de Recerca, d'Innovació docent i Transferència del Coneixement: Núria Obradors i Aranda
- Responsable de l'Àrea Funcional de Formació Continuada: a determinar
- Responsable de l'Àrea Funcional de Pràctiques Clíniques: M. Carme Raurell i Costa
- Referent de Crèdit Europeu: Carme Garolera i Bruguera
- Referent de Relacions Internacionals: Montserrat Moncunill i López
- Referent de Coordinació amb el Centre d'Estudis de l'Entorn de Catalunya (CEEC): Montserrat Lorenzo i Avila

CALENDARI ACADÈMIC

Vacances:

- Nadal: Del 23 de desembre de 2009 al 6 de gener de 2010, inclosos
- Setmana Santa: Del 27 de març al 5 d'abril de 2010, inclosos

Dies festius:

- Diumenge 1 de novembre de 2009 – Tots Sants
- Dilluns 12 d'octubre de 2009 – El Pilar
- Dissabte 5 de desembre de 2009 – No lectiu
- Dilluns 7 de desembre de 2009 – Pont
- Dimarts 8 de desembre de 2009 – La Puríssima
- Divendres 23 d'abril de 2010 – Sant Jordi
- Dissabte 24 d'abril de 2010 – No lectiu
- Dissabte 1 de maig de 2010 – Festa del Treball
- Dilluns 24 de maig de 2010 – Segona Pasqua
- Dijous 24 de juny de 2010 – Sant Joan
- Divendres 25 de juny de 2010 – Pont
- Dissabte 26 de juny de 2010 – No lectiu
- Dilluns 5 de juliol de 2010 – Festa Major
- Dissabte 11 de setembre de 2010 – Diada Nacional

ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS

Metodologia

Els crèdits ECTS

El crèdit ECTS (o crèdit europeu) és la unitat de mesura del treball de l'estudiant en una assignatura. Cada crèdit ECTS equival a 25 hores que inclouen totes les activitats que realitza l'estudiant dins d'una determinada assignatura: assistència a classes, consulta a la biblioteca, pràctiques, treball de recerca, realització d'activitats, estudi i preparació d'exàmens, etc. Si una assignatura té 6 crèdits vol dir que es preveu que el treball de l'estudiant haurà de ser equivalent a 150 hores de dedicació a l'assignatura (6 x 25).

Les competències

Quan parlem de competències ens referim a un conjunt de coneixements, capacitats, habilitats i actituds aplicades al desenvolupament d'una professió. Així doncs, la introducció de competències en el currículum universitari ha de possibilitar que l'estudiant adquireixi un conjunt d'atributs personals, habilitats socials, de treball en equip, de motivació, de relacions personals, de coneixements, etc., que li permetin desenvolupar funcions socials i professionals en el propi context social i laboral.

Algunes d'aquestes competències són comunes a totes les professions d'un determinat nivell de qualificació. Per exemple, tenir la capacitat de resoldre problemes de forma creativa, o de treballar en equip, són **competències generals o transversals** de pràcticament totes les professions. És de suposar que un estudiant universitari les adquirirà, incrementarà i consolidarà al llarg dels seus estudis, primer, i, després, en la seva vida professional.

Altres competències, en canvi són **específiques** de cada professió. Un educador o educadora social, posem per cas, ha de dominar unes competències professionals molt diferents de les que ha de dominar una traductora o un intèrpret.

L'organització del treball acadèmic

Les competències professionals plantegen l'ensenyament universitari més enllà de la consolidació dels continguts bàsics de referència per a la professió. Per tant, demana unes formes de treball complementàries a la transmissió de continguts i és per això que en els ensenyaments en modalitat presencial parlem de tres tipus de treball a l'aula o en els espais de la Universitat de Vic, que en el seu conjunt constitueixen les hores de contacte dels estudiants amb el professorat:

- Les **sessions de classe** s'entenen com a hores de classe que imparteix el professorat a tot el grup. Aquestes sessions inclouen les explicacions del professorat, les hores de realització d'exàmens, les conferències, les projeccions, etc. Es tracta de sessions centrades en algun o alguns continguts del programa.
- Les **sessions de treball dirigit** s'entenen com a hores d'activitat dels estudiants amb la presència del professorat (treball a l'aula d'ordinadors, correcció d'exercicis, activitats en grup a l'aula, col·loquis o debats, pràctiques de laboratori, seminaris en petit grup, etc. Aquestes sessions podran estar dirigides a tot el grup, a un subgrup o a un equip de treball.

- Les **sessions de tutoria** són aquelles hores en què el professorat atén de forma individual o en petit grup els estudiants per conèixer el progrés que van realitzant en el treball personal de l'assignatura, orientar o dirigir els treballs individuals o grupals o per comentar els resultats de l'avaluació de les diferents activitats. La iniciativa de l'atenció tutorial pot partir del professorat o dels mateixos estudiants per plantejar dubtes sobre els treballs de l'assignatura, demanar orientacions sobre bibliografia o fonts de consulta, conèixer l'opinió del professorat sobre el propi rendiment acadèmic o aclarir dubtes sobre els continguts de l'assignatura. La tutoria és un element fonamental del procés d'aprenentatge de l'estudiant.

Dins el pla de treball d'una assignatura també s'hi preveuran les sessions dedicades al **treball personal dels estudiants** que són les hores destinades a l'estudi, a la realització d'exercicis, a la recerca d'informació, a la consulta a la biblioteca, a la lectura, a la redacció i realització de treballs individuals o en grup, a la preparació d'exàmens, etc.

Consulteu els plans de treball de les assignatures de les titulacions que s'imparteixen també en modalitat online per veure com s'organitza el treball acadèmic en aquesta modalitat.

El Pla de treball

Aquesta nova forma de treballar demana planificació per tal que l'estudiant pugui organitzar i preveure la feina que ha de realitzar a les diferents assignatures. És per això que el Pla de treball esdevé un recurs important que possibilita la planificació del treball que ha de fer l'estudiant en un període de temps limitat.

El Pla de treball reflecteix la concreció dels objectius, continguts, metodologia i avaluació de l'assignatura dins l'espai temporal del semestre o del curs. Es tracta d'un document que guia per planificar temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els elements indicats anteriorment.

El Pla de treball és l'instrument que dona indicacions sobre els continguts i les activitats de les sessions de classe, les sessions de treball dirigit i les sessions de tutoria i consulta. En el Pla de treball s'hi concreten i planifiquen els treballs individuals i de grup i les activitats de treball personal de consulta, recerca i estudi que caldrà realitzar en el marc de l'assignatura.

El Pla de treball se centra bàsicament en el treball de l'estudiant i l'orienta perquè planifiqui la seva activitat d'estudi encaminada a l'assoliment dels objectius de l'assignatura i a l'adquisició de les competències establertes.

L'organització del pla de treball pot obeir a criteris de distribució temporal (quinzenal, mensual, semestral, etc.) o bé pot estar organitzat seguint els blocs temàtics del programa de l'assignatura (o sigui, establint un pla de treball per a cada tema o bloc de temes del programa).

Procés d'avaluació

Segons la normativa de la Universitat de Vic, els ensenyaments oficials de grau s'avaluaran de manera continuada i hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Per obtenir els crèdits d'una matèria o assignatura s'hauran d'haver superat les proves d'avaluació establertes en la programació corresponent.

L'avaluació de les competències que l'estudiant ha d'assolir en cada assignatura requereix que el procés d'avaluació no es redueixi a un únic examen final. Per tant, s'utilitzaran diferents instruments per poder garantir una avaluació continuada i més global que tingui en compte el treball que s'ha realitzat per assolir els diferents tipus de competències. És per aquesta raó que parlem de dos tipus d'avaluació amb el mateix nivell d'importància:

- **Avaluació de procés:** Seguiment del treball individualitzat per avaluar el procés d'aprenentatge realitzat durant el curs. Aquest seguiment es pot fer amb les tutories individuals o grupals, el lliurament de treballs de cada tema i la seva posterior correcció, amb el procés d'organització i assoliment que segueixen els membres d'un equip de forma individual i col·lectiva per realitzar els treballs de grup, etc.
- L'avaluació del procés es farà a partir d'activitats que es realitzaran de forma dirigida o s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Alguns exemples serien: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); participació en debats col·lectius, visites, assistència a conferències, etc. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del quadrimestre.
- **Avaluació de resultats:** Correcció dels resultats de l'aprenentatge de l'estudiant. Aquests resultats poden ser de diferents tipus: treballs en grup de forma oral i escrita, exercicis de classe realitzats individualment o en petit grup, reflexions i anàlisis individuals en les quals s'estableixen relacions de diferents fonts d'informació més enllà dels continguts explicats pel professorat a les sessions de classe, redacció de treball individuals, exposicions orals, realització d'exàmens parcials o finals, etc.

Les darreres setmanes del semestre estaran dedicades a la realització de proves i activitats de recuperació per als estudiants que no hagin superat l'avaluació continuada. Els estudiants que no superin la fase de recuperació hauran de matricular i repetir l'assignatura el proper curs.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Formació Bàsica	60.00
Obligatòria	117.00
Optativa	15.00
Treball de fi de carrera	8.00
Pràctiques	40.00
Total	240

Ordenació temporal de l'ensenyament

PRIMER CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Bioestadística i Sistemes d'Informació en Salut	6.00	Formació Bàsica
Comunicació i Educació per a la Salut	6.00	Formació Bàsica
Estudi del Cos Humà I	6.00	Formació Bàsica
Fonaments de la Professió I	6.00	Obligatòria
Psicologia Evolutiva i de la Salut	6.00	Formació Bàsica

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Bioètica	6.00	Formació Bàsica
Cultura, Societat i Salut	6.00	Formació Bàsica
Estudi del Cos Humà II	6.00	Formació Bàsica
Fonaments de la Professió II	6.00	Obligatòria
Salut Pública	6.00	Obligatòria

SEGON CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Cinesiologia i Sistema Nerviós	6.00	Formació Bàsica
Cinesiteràpia	6.00	Obligatòria
Fisiopatologia	6.00	Formació Bàsica
Procediments Generals en Fisioteràpia I	6.00	Obligatòria
Valoració i Diagnòstic en Fisioteràpia	6.00	Obligatòria

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Anglès per a les Ciències de la Salut ("English for Health Sciences")	6.00	Formació Bàsica
Antropometria i Ergonomia	3.00	Obligatòria
Elaboració de Projectes I	3.00	Obligatòria
Farmacologia	3.00	Obligatòria
Patologia Medicoquirúrgica I	6.00	Obligatòria
Procediments Generals en Fisioteràpia II	3.00	Obligatòria
Teràpia Manual d'Extremitats Superiors i Inferiors	6.00	Obligatòria

TERCER CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Fisioteràpia en Traumatologia, Reumatologia i Ortopèdia	6.00	Obligatòria
Mètodes d'Intervenció en Traumatologia, Reumatologia i Ortopèdia	6.00	Obligatòria
Pràcticum I	9.00	Pràctiques
Procediments Generals en Fisioteràpia III	3.00	Obligatòria
Teràpia Manual de la Columna Vertebral	6.00	Obligatòria

Segon semestre	Crèdits	Tipus
Diagnòstic per la Imatge Aplicat a la Fisioteràpia	3.00	Obligatòria
Elaboració de Projectes II	3.00	Obligatòria
Fisioteràpia Cardiorespiratòria	3.00	Obligatòria
Fisioteràpia Comunitària	3.00	Obligatòria
Fisioteràpia Gerontològica i Geriàtrica	3.00	Obligatòria
Patologia Medicoquirúrgica II	3.00	Obligatòria
Pràcticum II	12.00	Pràctiques

QUART CURS

Primer semestre	Crèdits	Tipus
Fisioteràpia en Pediatria	3.00	Obligatòria
Fisioteràpia en Processos Neurològics	3.00	Obligatòria
Mètodes d'Intervenció en Neurologia	6.00	Obligatòria
Optatives	6.00	Optativa
Pràcticum III	9.00	Pràctiques
Treball de Fi de Grau I	3.00	Treball de fi de carrera

Segon semestre	Crèdits	Tipus
Atenció Integrada	3.00	Obligatòria
Gestió i Administració dels Serveis de Salut	3.00	Obligatòria
Optatives	9.00	Optativa
Pràcticum IV	10.00	Pràctiques
Treball de Fi de Grau II	5.00	Treball de fi de carrera

ASSIGNATURES TRONCALS I OBLIGATÒRIES DE PRIMER CURS

Bioestadística i Sistemes d'Informació en Salut

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura de Bioestadística en el context global de les carreres relacionades amb la salut, està entesa com una matèria que ha d'aportar la base per poder comprendre la literatura científica d'una banda, i de l'altra capacitar les persones amb una nova eina d'expressió. Dit d'una altra manera, es correspondria al saber llegir i escriure utilitzant com a base el llenguatge estadístic. Així doncs, està directament relacionada amb totes les altres assignatures ja que dona a l'alumne instruments per poder-les entendre i alhora poder-s'hi expressar. És una porta d'entrada al coneixement científic, tret diferencial de la formació universitària. És una iniciació al món de la ciència i a la creació de coneixement. El coneixement científic ha de servir per ajudar-vos a donar resposta a les preguntes que us sorgiran en la pràctica clínica. És per això que cal també disposar de competències relacionades amb la cerca d'informació rellevant a l'entorn del problema que vulgueu resoldre. Però principalment és útil per a tots aquells professionals que tenen interès a avaluar els resultats de la seva pràctica professional quotidiana.

Objectius

- Conèixer les etapes del mètode científic i la seva aplicació en les ciències de la salut.
- Conèixer, seleccionar i aplicar les proves estadístiques en l'anàlisi de les dades.
- Utilitzar el programa SPSS en el procés d'anàlisi estadístic de les dades.
- Interpretar els resultats obtinguts en l'anàlisi d'una base de dades.
- Descriure els resultats estadístics.
- Conèixer i utilitzar les normes elementals d'edició i de presentació escrita i oral dels treballs originals.
- Conèixer i utilitzar les principals fonts documentals de l'àmbit de la salut.
- Identificar l'estructura i el contingut d'un original en una publicació científica.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Destresa en l'ús elemental de la informàtica.
- Resolució de problemes.
- Treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Habilitat per treballar amb autonomia.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Conèixer, seleccionar, aplicar i interpretar les proves estadístiques amb la finalitat d'aplicar-les adequadament en l'anàlisi de dades.

CONTINGUTS:

Mòdul 1. El mètode científic

- Etapes en el procés de la investigació i aportació de l'Estadística.

Mòdul 2. Estadística descriptiva

- Conceptes bàsics: variables i escales de mesura.
- Recollida de la informació i organització de les dades per a l'anàlisi: Codificació i creació de la matriu de dades.
- Taules de distribució de freqüències.
- Mesures de tendència central: Mitjana, Moda, Mediana.
- Mesures de posició: Percentils.
- Mesures de dispersió: Variància, Desviació estàndard, Amplitud.
- Mesures de forma: Índex d'asimetria. Índex d'apuntament.
- Representació gràfica de la informació.
- Ús del programa SPSS per l'anàlisi estadístic descriptiu.
- Elaboració d'informes de resultats i edició.

Mòdul 3. Probabilitat

- Definició.
- Probabilitat condicionada. Teorema de Bayes.
- Distribucions de probabilitat:
 - Variables discretes i variables contínues.
 - La distribució Normal.

Mòdul 4. Inferència estadística

- Població i mostra
 - Teoria del mostratge.
 - Criteris de representativitat en la selecció dels individus.
- Distribució mostral d'un estadístic:
 - Teoria de l'estimació.
 - Estimació de paràmetres: càlcul d'Intervals de confiança de proporcions i mitjanes.
 - Ús del programa SPSS per a l'estimació de paràmetres.

Mòdul 5 Test d'Hipòtesis:

- Tipus de proves: conformitat, homogeneïtat i relació. Contrastos unilaterals i bilaterals. Grau de significació.
- Comparança de proporcions:
 - Proves de conformitat: Test Binomial.
 - Proves d'homogeneïtat: Proves 2, McNemar i Test de Wilcoxon.
- Comparança de mitjanes:

- Proves de conformitat: Test T-Student per a una mostra, prova de Normalitat de Kolmogorov- Smirnov.
- Proves d'homogeneïtat: Proves T-Student per a dades independents i aparellades. Test U de Mann-Whitney.
- Correlació i Regressió.
 - Proves de relació: Coeficient de correlació lineal de Pearson.
 - Regressió lineal simple.
- Ús del programa SPSS per a l'aplicació dels tests d'hipòtesi.

Mòdul 6. Sistemes d'Informació en Salut

- Fonts d'informació, procés de cerca documental i bases de dades bibliogràfiques i documentals en l'àmbit sociosanitari.

Mòdul 7. Integració de conceptes

- Exercici de síntesi.
- Interpretació dels resultats estadístics en la literatura científica de l'àmbit sociosanitari

AVALUACIÓ:

Sistema d'avaluació

S'ofereixen 2 modalitats d'avaluació que l'alumne escollirà a principi de curs:

- **Modalitat d'avaluació continua presencial**
 - Desenvolupament d'un cas (grup). (60%).
 - Proves d'avaluació continua (individual). (40%).
- **Modalitat d'avaluació continua no presencial**
 - Desenvolupament d'un cas (grup o individual). (60%)
 - Examen final (individual). (40%)

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades les dues parts de l'avaluació.

BIBLIOGRAFIA:

- Barón López, F.J. *Bioestadística: Métodos y Aplicaciones*. Universidad de Málaga. (www.bioestadistica.uma.es/libro/)
- Burns, N.; Grove, S. *Investigación en enfermería*. Cap. 4. *Revisión de la bibliografía*. 3ª ed. Madrid: Elsevier, 2004.
- Colton, T. *Estadística en Medicina*. Barcelona: Salvat, 1979.
- Domènech, J.M. *Métodos estadísticos en ciencias de la salud*. Barcelona: Signo, 1991.
- Norman i Streiner. *Bioestadística*. Madrid: Mosby/Doyma, 1996.
- Pardell, H. i col. *Manual de Bioestadística*. 2ª ed. Barcelona: Masson, 2001.
- Polit, Hungler. *Investigación científica en ciencias de la salud*. Santa Fe de Bogotá: McGraw-Hill-Interamericana, 1997.
- Schwartz, D. *Métodos estadísticos para médicos y biólogos*. Barcelona: Herder, 1988.
- Sentís Vilalta, J.; Ascaso Terrén, C.; Vallès Segalés, A.; Canela Soler, J. *Licenciatura Bioestadística*. 2ª ed. Barcelona: Ediciones Científicas y Técnicas, 1992.

- Susan Milton, J. *Estadística para biología y ciencias de la salud*. 2ª ed. Madrid: McGraw Hill-Interamericana, 1994.
- Zaiats, V.; Calle, M.L. *Probabilitat i estadística. Exercicis II*. Universitat Autònoma de Barcelona 2001.
- Zaiats, V.; Calle, M.L.; Presas R. *Probabilitat i estadística. Exercicis I*. Vic: Eumo Editorial, 1998.

Comunicació i Educació per a la Salut

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria principal de Comunicació i s'imparteix en la formació bàsica de Fisioteràpia. Es relaciona amb al altres assignatures d'infermeria de primer curs i esdevindrà una part important d'assignatures dels següents cursos. La Comunicació és clau en totes les accions dels professionals que treballen amb i per als éssers humana. Per això, es considera bàsica en la formació de les professions sanitàries com ho és Fisioteràpia per desenvolupar una relació empàtica amb els usuaris, famílies i grups, i també com a eina d'Educació per a la Salut (EpS). El paper de l'EpS i de la Comunicació és significatiu en totes les esferes de l'atenció integral a les persones. És a dir, tant en la promoció de la salut, la prevenció de la malaltia, el tractament dels problemes de salut, la rehabilitació física i/o mental com en la reinserció social.

En finalitzar el programa, l'estudiant serà capaç de:

- Comprendre la importància de la Comunicació i la relació terapèutica en la professió sanitària.
- Comprendre la importància de la comunicació i l'EpS en la funció docent, en els diferents àmbits d'actuació professional.
- Descriure models, tècniques i estratègies de Comunicació i d'EpS.
- Aplicar els coneixements de la Comunicació i de l'EpS per proposar actuacions pedagògiques adequades a les necessitats educacionals de les persones, grups i comunitat.
- Identificar intervencions de comunicació i EpS adaptades a l'individu, a la família, als grups socials i a la comunitat segons necessitats.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi
- Coneixement bàsic general
- Resolució de problemes
- Treball en equip
- Destreses interpersonals
- Habilitat per a treballar amb autonomia

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Conèixer i desenvolupar la teoria de la comunicació i les habilitats interpersonals.
- Comprendre les teories de l'aprenentatge a aplicar en l'educació per la salut i en el propi procés d'aprenentatge al llarg de tota la vida.
- Identificar els factors que intervenen en el treball en equip i en situacions de lideratge.
- Promoure hàbits de vida saludables a través de l'educació per la salut.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb els pacients, famílies i grups socials, així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos

CONTINGUTS:

Mòdul 1: Comunicació humana

- 1.1 Comunicació: teories i conceptes
- 1.2 La comunicació verbal i no verbal
- 1.3 Importància de l'observació i escolta
- 1.4 Etapes del procés comunicatiu
- 1.5 Estils de comunicació i assertivitat
- 1.6 Orientacions pràctiques per una comunicació eficaç

Mòdul 2: Aspectes relacionals i la relació assistencial.

- 2.1 Les relacions interpersonals
- 2.2 La relació intrapersonal: autoconcepte i autoestima
- 2.3 La comunicació en la relació assistencial
- 2.4 Paper de les emocions en els professionals i usuaris
- 2.5 L'entrevista clínica: context i generalitats
- 2.6 La Relació d'ajuda, Counseling i assessorament

Mòdul 3: Professional de la salut i fonaments de l'Educació per a la Salut

- 3.1 Antecedents de l'EpS. Professionals de la salut i EpS
- 3.2 L'educació i models bàsics. Educació Formal, No Formal i Informal
- 3.3 Conceptes i elements integrants d'EpS
- 3.4 Bases teòriques i models d'Educació per a la Salut
- 3.5 Procés d'ensenyament-aprenentatge
- 3.6 Mètodes i estratègies educatives
- 3.7 Motivació, estils de vida i comportaments de salut. Models per a la modificació.

Mòdul 4: Planificació de l'Educació per a la Salut

- 4.1 L'EpS en la Promoció de la salut, la Prevenció i el Tractament dels problemes de la salut.
- 4.2 L'EpS des d'una perspectiva multidisciplinària
- 4.3 Pla, programa i/o projecte d'educació per a la salut:
 - a. Identificació i descripció del Grup Diana
 - b. Diagnòstic educacional.
 - c. Objectius, continguts i activitats
 - d. Mètodes i estratègies educatives
 - e. Avaluació
- 4.4 Intervenció comunicativa i d'EpS a nivell individual, familiar, grupal i comunitari.

AVALUACIÓ:

S'ofereixen 2 modalitats d'avaluació que l'alumne escollirà a principi de curs i no podrà canviar:

Modalitat d'avaluació continua presencial

- Continua 60%
 - Activitats grup/classe
 - Resolució d'exercicis
 - Lectura i anàlisi d'articles
 - Proves d'avaluació continuada (30%)

La presència en les activitats de l'aula i en les proves és obligatòria en un 100% en cas contrari es passa automàticament a la modalitat no presencial.

- Final 40%
 - Treball d'assignatura (juny)

Modalitat d'avaluació continua no presencial

- Continua 20%
 - Resolució d'exercicis
 - Lectura i anàlisi d'articles
- Final 80%
 - Examen final
 - Treball d'assignatura (40%)

Per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades les totes les parts.

BIBLIOGRAFIA:

- Abbat, FR. *Enseñar a aprender mejor*. Ginebra: OMS, 1993.
- Álvarez, R. *Educación para la salud*. México: Manual Moderno, 2005
- Bateson, G.; Goofman, E.; Watzlawick, P. *La nueva comunicación*. Barcelona: Kairós, 1994
- Borrell, F. *Entrevista clínica. Manual de estrategias prácticas*. Barcelona: Sociedad Espanyola de Medicina Familiar y Comunitaria, 2004
- Buckman, R. *Com donar les males notícies. Una guia per a professionals de la salut*. Vic: Eumo Editorial, 1998
- Caballo, V. *Manual de evaluación y entrenamiento de las habilidades sociales*. Madrid: Siglo XXI, 1993
- Caja, C.; López, R.M. *Enfermería Comunitaria. Educación Sanitaria*. Barcelona: Masson, 1997
- Castanyer, O. *La asertividad: expresión de una sana autoestima*. Madrid: Desclée De Brouwer, 1996
- Clèries, X.; Kronfly, E. *El aprendizaje de habilidades de comunicación por parte de profesionales sanitarios: reflexiones a partir de diversas experiencias*. Educación Médica, 2000; 3:15-24
- Clèries, X. *La comunicación. Una competencia esencial para los profesionales de la salud*. Barcelona: Elsevier/Masson, 2006
- Eiser, JR. *Psicología social. Actitudes, cognición y conducta social*. Madrid: Piràmide, 1989
- Fernández-Abascal, EG.; Palmero, F. *Emociones y salud*. Barcelona: Ariel, 1999
- Fernández-Santos. *Evaluación cualitativa de programas de educación para la salud*. Archidona (Málaga): Aljibe, 1992
- Frías, A. *Salud pública y educación para la salud*. Barcelona: Masson, 2000
- García-Campayo, J.; Aseguinolaza, L.; Lasa, G. *Empatía: la quintaesencia del arte de la medicina*. Med. Clin. (Barc.), 1995; 105: 27-30
- Generalitat de Catalunya. *Competències de professions sanitàries*. Barcelona: Institut d'Estudis de la Salut. Departament de Sanitat i Seguretat Social. Generalitat de Catalunya,

2002

- Girbau, MR. (coord.). *700 preguntas y respuestas en enfermería comunitaria*. Barcelona: Masson, 2000
- Goleman, D. *Inteligencia emocional*. 4ª ed. Barcelona: Kairós, 1996
- Goleman, D. *Inteligencia social*. Barcelona: Kairós, 2007
- Grau, C.; Ortiz, C. *La pedagogía hospitalaria en el marco de una educación inclusiva*. Archidona (Málaga): Aljibe, 2001
- Ibáñez, E. *Psicología de la salud y estilos de vida*. Valencia: Promolibro, 1990
- Juvinyà, D. (ed.) *Promoció i educació per a la salut des d'àmbits i institucions: II Jornada de Promoció i Educació per a la Salut*. Girona: Universitat de Girona. Dt. d'Infermeria, 2002
- Kinsey Goman, C. *Sin palabras. La fuerza de la comunicación no verbal en el trabajo*. RBA integral, 2008
- Knapp, M.L. *La comunicación no verbal, el cuerpo y el entorno*. Barcelona: Paidós, 1995
- López-Vélez. *Inmigración y salud*. Yamanouchi, 2002
- Maslow, A. *El hombre autorealizado*. Barcelona: Kairós, 1980
- Medina Moya, J.L. *La pedagogía del cuidado: saberes y prácticas en la formación universitaria en enfermería*. Barcelona: Laertes, 1999
- Moscovici, S. *Psicología social*. Vol 1. *Influencia y cambio de actitudes. Individuos y grupos*. Barcelona: Paidós, 1985
- Organización Mundial de la Salud. *Educación para la Salud. Manual sobre educación sanitaria en atención primaria de salud*. Ginebra: OMS, 1989
- Othmer, E.; Othmer, S.C. DSM-IV-TR. *La entrevista clínica*. Tom II. *El paciente difícil*. Barcelona: Masson, 2003
- Pease, A. *El lenguaje del cuerpo*. Barcelona: Paidós, 1997
- Perea, R. (dir.) *Educación para la salud. Reto de nuestro tiempo*. Madrid: Díaz de Santos, 2004
- Rochon, A. *Educación para la salud. Una guía práctica para realizar un proyecto*. Barcelona: Masson, 1991
- Salvador, L.; Melgarejo, M. *Cumplimiento terapéutico. El gran reto de la medicina del siglo XXI*. Barcelona: Grupo Ars XXI de Comunicación, 2002
- Serrano, M.I. *Educación para la salud y participación comunitaria*. Madrid: Díaz de Santos, 1990
- Serrano, M.I. (coord-ed.) *La Educación para la Salud del siglo XXI*. Comunicación y salud. Madrid: Díaz de Santos, 1998
- Serrano, S. *El regal de la comunicació*. Barcelona: Ara Llibres, 2003
- Steiner, C. *La educación emocional*. Buenos Aires: Avon Books, 1998
- Valverde, C. *Counselling sobre l'HIV*. Barcelona: Dt. de Sanitat i Seguretat Social. Generalitat de Catalunya, 1999

Estudi del Cos Humà I

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura, juntament amb la d'Estudi del Cos Humà II, Cinesiologia i Sistema Nerviós, conformen la matèria d'Anatomia i proporcionen els coneixements sobre les estructures de l'organisme i la seva funcionalitat.

Per al desenvolupament d'aquesta assignatura no es requereixen coneixements previs específics.

L'assignatura d'Estudi del Cos Humà I té com a objectius principals que els estudiants siguin capaços de:

- Conèixer i entendre l'estructura i funció del cos humà.
- Tenir unes bases clares i fonamentals sobre Histologia i Embriologia.
- Tenir unes bases d'immunologia i genètica.
- Conèixer les diferents parts de l'anatomia humana.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Capacitat d'anàlisi i síntesi
- Coneixement bàsic general
- Posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió
- Comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa
- Capacitat per aprendre

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Identificar les estructures anatòmiques com a base de coneixement per establir relacions dinàmicament amb l'organització funcional.

CONTINGUTS:

1. Embriologia
 1. Concepte i definició d'embriologia.
 2. Fecundació i fases a posteriori.
 3. Òrgans, aparells i sistemes embriològics.
 4. Sistemes embriològics: Circulatori, excretor, osteomuscular i nerviós.
 5. Somites.
 6. Alteracions en el desenvolupament embrionari. Etiologia.
2. Sang
 1. Generalitats anatòmiques de la sang.
 2. Funcions de la sang.

3. Metabolisme del ferro.
4. Hemostasia.
5. Grups sanguinis.
6. Hematopoiesi.
3. Histologia
 1. Característiques generals de la cèl·lula. Membrana. Citoplasma. Nucli.
 2. Teixits. Tipus i funcions. Característiques anatòmiques.
4. Sentits corporals
 1. Oïda. Anatomia i funcions.
 2. Ull. Anatomia i funcions.
 3. Pell i annexes. Anatomia i funcions.
 4. Gust i olfacte. Anatomia i funcions
5. Immunologia
 1. Estudi bàsic del concepte immunològic
6. Genètica
 1. Gens. Cromosomes. ADN.
 2. Herència. Lleis de Mendel.
 3. Principis bàsics de la genètica
7. Cardiovascular
 1. Generalitats anatòmiques.
 2. La bomba. Aspectes mecànics i elèctrics.
 3. Regulació de la circulació. Pressió i pols.
8. Respiratori
 1. Generalitats anatòmiques.
 2. Mecànica respiratòria.
 3. Intercanvi de gasos.
 4. Transport de gasos per la sang.
 5. Regulació de la respiració.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada i setmanal de les activitats dirigides, autònomes o en grups, ja siguin teòriques o pràctiques.

La nota final s'obtindrà dels següents paràmetres:

- 70% de l'examen final.
- 20% dels treballs.
- 10% de l'assistència a classe.

Fonaments de la Profesió I

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria de Fonaments i Valoració en Fisioteràpia i forma part de l'inici de la formació específica en Fisioteràpia. A Fonaments I l'estudiant ha d'integrar els principis bàsics de la professió, conèixer la seva evolució al llarg de la història i donar les eines bàsiques de la mateixa.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Destresa en l'ús elemental de la informàtica

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Conèixer els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de l'aplicació de la Fisioteràpia
- Identificar el concepte, evolució i fonaments de la Fisioteràpia com a ciència i com a professió
- Comprendre la teoria general de funcionament, la discapacitat i la salut, així com els models d'intervenció en Fisioteràpia, traslladant-los a la pràctica assistencial

CONTINGUTS:

1. Història, concepte i evolució de la Fisioteràpia
 1. Història antiga de la Fisioteràpia
 1. Etapes històriques de la medicina antiga
 2. Procediments de Fisioteràpia en la història antiga de la Medicina
 2. Història de la Fisioteràpia a Europa
 1. Orígens
 2. Desenvolupaments i consolidació
 3. Evolució de la formació i dels àmbits d'aplicació
 3. Història de la Fisioteràpia a Catalunya i l'Estat Espanyol
 1. Orígens
 2. Desenvolupaments i consolidació
 3. Evolució de la formació i dels àmbits d'aplicació
 4. Marc mundial actual de la Fisioteràpia. W.C.P.T. Definició i evolució de la Fisioteràpia segons la W.C.P.T
 1. Organització mundial de la Fisioteràpia: WCPT. Comitè Europeu de Fisioteràpia
 2. Evolució i definició de Fisioteràpia segons la WCPT
 3. Estàndards i normatives de Fisioteràpia segons la WCPT
 5. Marc de la Fisioteràpia a Catalunya i l'Estat Espanyol. Definició de Fisioteràpia. Codis Deontològics de la Fisioteràpia.

1. Organització de la Fisioteràpia a Catalunya i l'estat Espanyol: Col·legis Professionals i Associacions Professionals.
2. Codis Deontològics de Fisioteràpia.
2. Àmbits d'actuació de la Fisioteràpia i funcions del fisioterapeuta
 1. Àmbits d'exercici professional de la Fisioteràpia
 1. Assistencials
 2. Docents
 3. Investigadors
 2. Funcions del Fisioterapeuta
 1. Assistencials
 2. Docents
 3. Investigadora
3. Procediments terapèutics: Tècniques generals i tècniques específiques
 1. Fonaments terapèutics: Els fissions
 2. Tècniques Generals
 3. Tècniques Específiques
4. Procés d'atenció en Fisioteràpia. Models d'atenció. Bases teòriques i desenvolupament
 1. Procés d'atenció a la persona malalta
 2. Intervenció de la Fisioteràpia en el procés d'atenció
 3. Models d'atenció en Fisioteràpia
5. Història clínica de Fisioteràpia. Sistemes d'informació
 1. Concepte d'història clínica
 2. Introducció a la semiologia
 3. Història clínica en Fisioteràpia
 1. Estructura, apartats i sistemes d'informació
 2. Models d'història clínica de Fisioteràpia
 4. Sistemes d'informació
 1. Codificació
 2. Sistemes informàtics
6. Concepte de deficiència, discapacitat i minusvalia
 1. Origen i definició segons l'OMS
 2. Classificació Internacional de la Funcionalitat
7. Concepte de diagnòstic en Fisioteràpia
 1. Definició de diagnòstic en Fisioteràpia
 2. Procediment R.O.M.- P
8. Instruments de valoració de les deficiències, discapacitats i minusvalies
 1. Instruments de valoració de les deficiències
 1. Grau de fiabilitat dels instruments
 2. Tests de valoració de les discapacitats
 1. Grau de fiabilitat del tests
 3. Valoració del handicap (minusvalia)
 1. Adaptació a l'entorn
 2. Barreres arquitectòniques
9. Principis de prevenció de infeccions.
 1. Definició d'infecció.
 2. Processos infecciosos més freqüents en l'àmbit de la Fisioteràpia
 3. Prevenció
10. Conceptes bàsics de reanimació cardiorespiratòria
 1. Respiració assistida i massatge cardíac

AVALUACIÓ:

- Examen escrit amb preguntes curtes, de resposta múltiple o de resposta verdadera o falsa, que equival al 60% de la nota
- Presentació oral dels treballs realitzats en grups reduïts amb utilització de sistemes multimedia que equival al 40% de la nota

BIBLIOGRAFIA:

- Doreen; Bauer. *Rehabilitación: enfoque integral. Principios básicos*. Barcelona: Masson-Salvat, 1994
- Genot; Neiger; Leroy; Dufourt; Péninou; Dupré; Pierron. *Kinesioterapia I, II, III, IV*. Madrid: Médica Panamericana, 1988.
- Igual Camacho, Celedonia. *Fisioterapia general: cinesiterapia*. Madrid: Síntesis, 1996
- Kaltenborn, F.M. *Movilización manual de las articulaciones de las extremidades*. Noruega: Olaf Norlis Bokhandel. Universitetsgaten, 24, 0162 Oslo 1, 1986.
- Kapandji. *Cuadernos de fisiología articular*. 5a ed. Madrid: Médica Panamericana, 1997.
- Schneider, W.; Dvorák, J.; Tritschler, T. *Medicina manual. Terapéutica*. Barcelona: Scriba, 1989.
- Diversos autors. *Enciclopedia medicoquirúrgica*. Madrid: Praxis Médica, 1998.

Psicologia Evolutiva i de la Salut

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pretén donar a conèixer els continguts essencials de la psicologia evolutiva i de la salut, així com la seva aplicació a la pràctica professional. Es considera d'importància fonamental en la formació bàsica per als professionals de la salut (Infermeria, Fisioteràpia i Teràpia Ocupacional).

- Conèixer els esdeveniments fonamentals en relació a la història i actualitat de la disciplina.
- Adquirir el coneixement dels aspectes psicològics del desenvolupament humà al llarg del cicle vital.
- Conèixer els diferents corrents i models actuals de la psicologia.
- Identificar la importància de les situacions crítiques de pèrdua i processos de dol normal i patològic, així com la diversitat de les respostes davant de la salut /malaltia.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
- Coneixement bàsic general.
- Donar els fonaments en el coneixement bàsics de la professió.
- Comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa
- Resolució de problemes.
- Treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Habilitat per treballar amb autonomia.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Identificar els factors psicològics i socials que influeixen en l'estat de salut
- Comprendre els aspectes psicològics en la relació fisioterapeuta-pacient.
- Conèixer i comprendre els processos de desenvolupament des d'una perspectiva psicològica i de cicle vital

CONTINGUTS:

Mòdul 1. Introducció a la psicologia

1. Epistemologia de la psicologia.
2. La psicologia de la salut i els seus àmbits d'actuació
3. Els factors psicosocials que intervenen en el procés salut – malaltia
4. La salut mental: diferents concepcions

5. L'aportació de la psicologia a la situacions crítiques, conflicte i dol

Mòdul 2. Els marcs teòrics

1. Conductisme
 1. Principals autors.
 2. Bases teòriques
 3. Models d'intervenció
 4. Cognitivisme
 5. Principals autors
 6. Bases teòriques
 7. Models d'intervenció
2. Humanisme
 1. Principals autors
 2. Bases teòriques
 3. Models d'intervenció
3. Psicoanàlisi
 1. Principals autors
 2. Bases teòriques
 3. Models d'intervenció

Mòdul 3. Psicologia Evolutiva: Característiques psicològiques del desenvolupament al llarg del cicle vital (intel·ligència, psicomotricitat, llenguatge, relacional i social).

1. De la concepció al naixement.
2. Primera infància. Primer any de vida
3. Primera infància. Segon any de vida.
4. Els anys preescolars.
5. La infància intermèdia.
6. Adolescència.
7. Maduresa.
8. Vellesa.

AVALUACIÓ:

- 40% Avaluació continuada: treballs, comentaris clínics, lectures obligatòries.
- 60% Prova escrita sobre el contingut del temari.

BIBLIOGRAFIA:

- Bergeret, J. *Psicología patológica*. Barcelona: Toray-Masson, 1977.
- Bermejo, J.C. *Apuntes de relación de ayuda*. Madrid: Cuadernos del Centro de Humanización de la Salud, 1996.
- Chaplin, J.; Krawiwc, T.S. *Psicología: Sistemas y teorías*. Mèxic: Nueva colección Interamericana.
- Latoores, J.M. *Ciencias psicosociales aplicadas*. Madrid: Síntesis, 1995.
- Liberman, R. *Iniciación al análisis y terapia de la conducta*. Barcelona: Fontanella.
- Mira, V.; Ruiz, P.; Gallano, C. *Conceptos freudianos*. Síntesis, 2005.
- Morrison, V.; Bennet, P. *Psicología de la salud*. Pearson.

- Nasio, J.D. *El placer de leer a Freud*. Barcelona: Gedisa.
- Osterrieth, P. *Psicología infantil*. Madrid: Morata.
- Battro, A. *El pensamiento de Jean Piaget*. Emecé.
- Rogers, C.R. *Psicología centrada en el cliente*. Barcelona: Paidós, 1982.
- Rogers, C.R. *El camino del ser*. Barcelona: Kairós.
- Scheneider, P.B. *Psicología aplicada a la práctica médica*. Barcelona: Paidós.
- Triado, C. *Psicología Evolutiva*. Vic: Eumo Editorial.
- Tubert, S. *Sigmund Freud*. EDAF 2000.
- Whaley, D.; Malott, R. *Psicología del comportamiento*. Barcelona: Fontanella.

Bioètica

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria d'ètica i pretén donar a conèixer els continguts essencials tant de la bioètica fonamental com de la bioètica clínica, una disciplina que vol ajudar l'estudiant a arribar a ser un bon professional de la salut, sobretot des del vessant d'actituds i valors ètics. La primera part pretén introduir l'estudiant en els coneixements bàsics de la bioètica i altres disciplines que hi estan relacionades. En la segona part s'abordaran qüestions que plantegen problemes ètics i jurídics en l'àmbit de les ciències de la vida i les ciències de la salut.

Els objectius de l'assignatura de bioètica pretenen que l'estudiant:

- Comprenqui el sentit i l'abast de la reflexió ètica en l'àmbit de la Fisioteràpia.
- Conegui i assumeixi els valors i actituds que configuren la professió de fisioterapeuta i les disposicions pròpies del seu codi deontològic.
- Identifiqui i analitzi qüestions ètiques que es plantegen en la seva professió i aprengui a donar-hi respostes ètiques fonamentades.
- S'iniciï en el coneixement dels criteris ètics i metodologies que es fan servir en bioètica per a prendre decisions.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Capacitat d'anàlisi i síntesi
- Coneixement bàsic general
- Resolució de problemes
- Capacitat d'aprendre
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Conèixer les bases ètiques i jurídiques de la professió en un context canviant
- Conèixer els codis ètics i deontològics professionals

CONTINGUTS:

BIOÈTICA FONAMENTAL

1. Antropologia
 1. L'home un ésser pluridimensional i plurirelacional.
 2. La dimensió ètica de la persona humana.
 3. La dignitat humana.
2. Drets humans

1. Drets civils i polítics: democràcia
2. Drets socials, econòmics i culturals: solidaritat
3. Altres drets: cultura de la pau, respecte al medi ambient, accessibilitat universal
3. Ètica
 1. Moral i ètica civil.
 2. Les dues dimensions de la vida moral.
 3. Ètica i dret: semblances i diferències
4. Deontologia
 1. El bé intern de la professió.
 2. Deontologia i excel·lència professional.
 3. Presentació i anàlisi d'alguns codis deontològics de l'àmbit de la salut.
5. Bioètica
 1. Naturalesa i objectius de la bioètica.
 2. Criteris i metodologies per a prendre decisions.
 3. Comitès de bioètica.

BIOÈTICA CLÍNICA

1. Drets i deures dels ciutadans en relació a la salut i l'atenció sanitària
 1. El malalt subjecte de drets i deures.
 2. Cartes de drets i deures dels ciutadans en relació a la salut i l'atenció sanitària.
2. El dret a la informació i el consentiment informat
 1. Dret a la informació i consentiment informat: fonamentació ètica.
 2. El consentiment informat: un procés.
 3. Els formularis de consentiment informat.
3. El secret professional
 1. Intimitat, confidencialitat i secret professional.
 2. Secret professional: abast i límits.
 3. Dificultats actuals en la protecció de la intimitat i la confidencialitat.
4. Final de la vida
 1. Morir avui.
 2. Aspectes ètics i jurídics de les intervencions en el final de la vida.
 3. Documents de voluntats anticipades.
5. Investigació amb éssers humans
 1. Problemes ètics entorn de la investigació amb éssers humans.
 2. Criteris ètics per a la investigació.
 3. La investigació amb animals: el debat sobre els "drets dels animals".

AVALUACIÓ:

- Contínua (30%): Lectura de textos, resolució de casos pràctics, seminaris.
- Final (70%): Prova escrita sobre els continguts del temari.

BIBLIOGRAFIA:

- Ariès, Ph. *La muerte en occidente*. Barcelona: Argos Vergara, 1982.
- Beauchamp, T.L.; Childress, J.F., *Principios de ética biomédica*. Barcelona: Masson, 1999.
- Camps, V. *La voluntad de vivir*. Barcelona: Ariel, 2005.

- Couceiro, A. (ed). *Bioética para clínicos*. Madrid: Triacastela, 1999.
- Couceiro, A. (ed). *Ética en cuidados paliativos*. Madrid: Triacastela, 2004.
- Cortina, A. *El quehacer ético*. Madrid: Santillana, 1996.
- Gracia, D. *Fundamentos de bioética*. Madrid: Triacastela, 2007.
- Gracia, D. *Como los arqueros al blanco. Estudios de bioética*. Madrid: Triacastela, 2004.
- Gracia, D.; Júdez, J. (ed). *Ética en la práctica clínica*. Madrid: Triacastela, 2004.
- Jonson, A. *Ética Clínica*. Barcelona: Ariel, 2005.
- Laín Entralgo, P. *Antropología médica*. Barcelona: Salvat, 1984.
- Rodríguez, J.M. *Ética y derechos humanos en la era biotecnológica*. Madrid: Dykinson, 2008.
- Simón, P. *El consentimiento informado*. Madrid: Triacastela, 2000.
- Torralba Roselló, F. *Antropología del cuidar*. Barcelona: Fundación Mapfre Medicina-IBB, 1998.

Cultura, Societat i Salut

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura, té com a objectius donar a conèixer l'ésser humà en l'àmbit de la salut, la malaltia i l'atenció. L'antropologia de la medicina i el concepte de cultura relacionen les creences, valors, símbols i estils de vida d'un grup, que són apresos, practicats i transmesos de generació en generació. Un aspecte bàsic, com a essència de l'ensenyament, es estimular la reflexió sobre els sistemes d'organització social, de grups, famílies, comunitats i sistemes de cura de diferents realitats culturals.

L'objectiu bàsic del curs consisteix a analitzar els continguts teòrics i/o metodològics que l'antropologia de la salut ha desenvolupat en l'estudi sociocultural dels processos de salut/malaltia/atenció, que apropi l'alumne a la comprensió i desenvolupi l'adquisició d'eines i competències, de diferents representacions culturals dels grups, per donar resposta a les necessitats plantejades en el context social i pluricultural.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi
- Coneixement bàsic general
- Resolució de problemes
- Treball en equip
- Destreses interpersonals
- Apreciació de la diversitat i la multiculturalitat
- Habilitat per treballar en un context internacional
- Capacitat per aprendre
- Comprensió de les cultures i costums d'altres països

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Conèixer i comprendre la interacció dels aspectes socioculturals en el manteniment de la salut o en l'aparició de la malaltia

CONTINGUTS:

Mòdul 1. Introducció Antropologia general. Conceptes de grup, de família, d'estructura social i estatus.

1. Conceptes de cultura, aculturació, etnocentrisme, perspectiva Emic-Ètic
2. La història de l'antropologia de la medicina els seus inicis i relacions amb la medicina biomèdica La medicina com una ciència social.
3. L'antropologia de la medicina, coneixements teòrics: Els camps d'estudi de l'antropologia mèdica Tradicions teòriques en Antropologia de la Salut. Medicina tradicional, corrents

teòriques

4. Conceptes teòrics d'investigació de l'antropologia o models explicatius

Mòdul 2. La construcció i la dimensió sociocultural del patiment. Malaltia i la seva interpretació. Els processos de cura. Els dispositius de cura i cuidatge com a processos culturals

1. Factors que influeixen en els processos de salut/ malaltia/ i atenció/. Marginació
2. Els estudis i coneixements de sistemes culturals: creences, valors i normes socials, de cuidatge i cura
3. Models de pràctiques i la seva relació amb canvis sociopolítics, econòmics i de valors: Contribució de l'antropologia a la Teràpia Ocupacional

Mòdul 3. Bases de coneixement de Metodologies

1. Bases d'investigació en equips multidisciplinars. Objectius de la metodologia qualitativa.
2. Coneixement d'experiències en el treball de camp
3. Experiències pràctiques en un projecte de recerca

Mòdul 4. Els estudis i coneixements de sistemes de cura en Societats Africanes

1. Sistemes tradicionals dels pobles de Benín
2. Sistemes tradicionals i sincretismes
3. Altres sistemes de cura: Conceptes

Mòdul 5. Salut i Pluralisme mèdic – Migracions

1. L'antropologia mèdica en els estudis de les Migracions
2. Diversitat cultural i salut. Aspectes culturals i costums que influeixen en la salut. Diferències en els processos i percepcions de salut i malaltia
3. Els itineraris terapèutics: estudi de cas. Observació participant explicació i seminari
4. Formació dins dels estudis sanitaris: societats pluriculturals (taller)

Mòdul 6. Les xarxes de recolzament sociosanitari des d'una perspectiva global

1. La societat civil i processos de salut i malaltia. Recorreguts o itineraris terapèutics: exemple: (estudi de cas)

Mòdul 7. Canvis i adaptacions del Sistema Sanitari: La dualitat de sistemes mèdics. Medicina oficial i medicina Folk

1. Problemàtiques existents en l'atenció: Interaccions-comunicació
2. Estratègies d'atenció dins dels serveis: programes i protocols, professionals
3. Noves teràpies nous models o implementació d'estratègies de cura

AVALUACIÓ:

- Avaluació bibliografia, fitxes de lectura com treball pràctic (20% de la nota final de l'assignatura)
- Seminaris participatius: aportacions dels estudiants (15% de la nota final de l'assignatura)
- Tallers pràctics adquisició de competències (10% de la nota final de l'assignatura)
- Prova teòrica escrita/Avaluació de l'assaig escrit que l'estudiant presenta a final de curs: (55% de la nota final de l'assignatura)

S'avaluen els següents aspectes relacionats amb les competències adquirides al llarg del semestre:

- Capacitat d'argumentació teòrica de la documentació.
- Bibliografia
- Capacitat de discussió i síntesi sobre els autors.
- Adquisició de les competències dirigides a l'atenció de la diversitat
- L'adquisició de reflexió i coneixement d'un cas pràctic o d'una situació
- Capacitat de comprendre l'alteritat i d'assolir una atenció pluralista

BIBLIOGRAFIA:

- Ackerknecht, E.; Ballester, L.G. (ed.) *Medicina y antropología social*. Madrid: Akal, 1996.
- Aguirre Beltrán, G. *Antropología médica*. Mèxic: CIESAS, Editorial de la Casa Chata, 1986.
- Granero, X.; Mallart, L.; Stanley H. Brades; Prat, J.; Rodriguez, J.A.; Comelles, J.M. *Antropología i Salut, Salut i Societat*. Seminari n. 2 Fundació la Caixa, 1984.
- Cecil G. Helman *Culture Health and Illness*. 4th edition, Arnold, 2000.
- Claude Lévi-Strauss *La mirada distante*. Barcelona: Vergara, 1984.
- Comelles, J.M.; Martínez, A. *Enfermedad, cultura i Sociedad*. Madrid: Eudema Antropología, 1993.
- Comelles, J.M. *El regreso de lo cultural*. Cuadernos de Psiquiatria Comunitària, vol, 3, n. 1, pp.6-21, 2003.
- Filgueira Lois, Ignacio Lope, F. *Diversidad cultural y práctica médica en el S. XXI*.
- Laplantine François, *Antropología de la Enfermedad*. Buenos Aires: Del Sol, 1999.
- Lesley Lowes; Ian Hulatt, *Involving Service Users in Health and Social Care Researched*. London: Routledge, 2005.
- Martínez Hernaéz, Ángel, *Antropología Médica. Teorías sobre la cultura, el poder y la enfermedad*. 2008.*
- Mallart i Guimerà, L.(comp.) *Ser hombre, ser alguien. Ritos e iniciaciones en el Sur del Camerun*. Barcelona: UAB, 1993.
- Mallart i Guimerà, L. *Sóc Fill dels Evuzok*. Barcelona: La Campana, 1992.
- Mallart i Guimerà, L. *Okupes a l'Àfrica*. 2000.
- Menéndez, E.L. *La parte negada de la cultura*. Barcelona: Bellaterra, 2002.
- Michel Kenny; Jesús de Miguel (comp.) *La antropología médica en España*. Barcelona: Anagrama, 1980.
- Moreno Preciado, Manuel, *El cuidado del Otro* Barcelona: Bellaterra, 2008.
- Sontag Susan, *La malaltia com a metàfora*. Barcelona: Empúries, 1989.
- Sontag Susan, *El sida y sus metáforas*. Barcelona: Muchnik Editores, 1989.

– Les lectures marcades (*) les treballaran els alumnes, es presentaran en fitxes i discutiran en els seminaris.

Lectures

1. La antropologia era una ciència natural
2. Ángel Martínez Hernaéz, 2008 *Antropología Médica, Teorías sobre la cultura, el poder y la enfermedad*. Anthropos
3. S. Sontag, 1977,1989, ed. Actual 2003; *La enfermedad y sus metáforas, El Sida y sus metáforas*. Ed. Suma de Letras.
4. Article sistema medicina lectures n. 4, pràctiques de treball personal Salut i malaltia.

5. Moreno Preciado, Manuel, 2008. *El cuidado del Otro* Barcelona: Bellaterra.
6. Eduardo L. Menéndez *Factores culturales. De las definiciones a los usos específicos, en Medicina i Cultura*. 2000.
7. Mallart i Guimerà, L. *Sóc Fill dels Evuzok*. Barcelona: La Campana, 1992.

Estudi del Cos Humà II

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura, juntament amb la d'Estudi del Cos Humà I, i Cinesiologia i Sistema nerviós, conformen la matèria d'Anatomia i proporcionen els coneixements sobre les estructures de l'organisme i la seva funcionalitat.

Per al desenvolupament d'aquest assignatura no es requereixen coneixements previs específics.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi
- Coneixement bàsic general
- Posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió
- Comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa
- Capacitat per aprendre

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Identificar les estructures anatòmiques com a base de coneixement per establir relacions dinàmicament amb l'organització funcional.

CONTINGUTS:

1. Locomotor
 1. Teixit ossi. Generalitats. Classificació.
 2. L'articulació. Generalitats. Classificació.
 3. El múscul. Generalitats. Classificació.
 4. La cintura escapular. Estructura òssia i articular. Músculs de la cintura escapular.
 5. L'extremitat superior. Estructura òssia i articular. Musculatura de l'extremitat superior.
 6. La cintura pelviana. Estructura òssia i articular. Musculatura pèlvica.
 7. L'extremitat inferior. Estructura òssia i articular. Musculatura de l'extremitat inferior.
 8. El tronc. Estructura òssia i articular del raquis. La caixa toràctica. Musculatura del tronc i abdominal.
 9. El cap. Estructura òssia i articular. Musculatura
2. Renal
 1. Generalitats anatòmiques.
 2. Funcions del ronyó.
 3. Mecanismes de filtració, reabsorció i secreció en la formació de l'orina.
 4. Activitat osmòtica del ronyó.
 5. Funcions del ronyó en la regulació de l'equilibri àcid-base.
 6. La micció.

3. Genital
 1. Generalitats anatòmiques de l'aparell genital masculí.
 2. Funcions de l'aparell genital masculí.
 3. Generalitats anatòmiques de l'aparell genital femení.
 4. Funcions de l'aparell genital femení.
 5. Glàndules mamaríes.
4. Digestiu
 1. Generalitats anatòmiques.
 2. Coordinació fisiològica de les activitats de l'aparell digestiu.
 3. Masticació. Deglució. Motilitat de la boca i esòfag.
 4. Digestió salival. Funcions de la saliva i regulació secretora.
 5. Característiques funcionals de la digestió gàstrica.
 6. Característiques funcionals de la digestió intestinal.
 7. Estructura funcional del fetge i vesícula biliar.
 8. El pàncreas en la digestió.
 9. Trànsit i absorció intestinal. Defecació.
5. Hormones
 1. Principis fonamentals d'endocrinologia. Hormones.
 2. Hipòfisi. Adenohipòfisi. Neurohipòfisi.
 3. Tiroides. Anatomia i funcions.
 4. Glàndules suprarenals. Anatomia i hormones.
 5. Pàncreas. Anatomia i hormones.
 6. Gònades masculines. Anatomia i hormones.
 7. Gònades masculines. Anatomia i hormones.
 8. Gònades femenines. Anatomia i hormones.
6. Homeostasi
 1. Medi intern. Líquids i compartiments de l'organisme. Homeostasi.
 2. Electrolits.
 3. Aigua i osmolaritat dels líquids de l'organisme.
 4. Regulació de l'equilibri àcid-base.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada i setmanal de les activitats dirigides, autònomes o en grups, ja siguin teòriques o pràctiques.

La nota final s'obtindrà dels següents paràmetres:

- 70% de l'examen final.
- 20% dels treballs.
- 10% de l'assistència a classe.

Fonaments de la Professi3 II

Cr3dits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la mat3ria de Fonaments i valoraci3 en Fisioter3pia, i forma part de l'inici de la formaci3 espec3fica en Fisioter3pia. A Fonaments II l'estudiant t3 el primer nivell d'aprenentatge de les habilitats manuals d'un fisioterapeuta, en el marc de la identificaci3 de les estructures m3scul esquel3tiques b3siques de les extremitats, tronc i pelvis

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Identificar les estructures anat3miques com base del coneixement per establir relacions dinàmiques amb l'organitzaci3 funcional.

CONTINGUTS:

1. Palpaci3 d'estructures anat3miques
 1. Morfologia. Relaci3. Funcionalitat.
2. Palpaci3 d'extremitat superior
 1. Palpaci3 3ssia
 2. Palpaci3 parts toves
3. Palpaci3 d'extremitat inferior
 1. Palpaci3 3ssia
 2. Palpaci3 parts toves
4. Palpaci3 del tronc i pelvis
 1. Palpaci3 3ssia
 2. Palpaci3 parts toves
5. Mobilitzacions articulars
 1. Definici3, principis i marc te3rics del moviment passiu.
 2. Pressa, contrapesa i acci3 de la mobilitzaci3
 3. Ergonomia del fisioterapeuta durant la mobilitzaci3
6. Mobilitzacions passives simples i combinades d'extremitat superior
7. Mobilitzacions passives simples i combinades d'extremitat inferior

AVALUACI3:

1. Avaluaci3 continuada.
 - Presentaci3 de les fitxes de reconeixement palpatori que equival a un 40% de la qualificaci3 global.
 - Prova de reconeixement palpatori de tres estructures una per cada segment corporal estudiat, que equival a un 40% de la qualificaci3 global.
 - Assist3ncia a classe d'un 80% m3nim.

- Treball personal de l'alumne
- Treball personal de palpació d'un grup muscular que equival al 20% de la nota.

BIBLIOGRAFIA:

- Igual Camacho, Celedonia. *Fisioterapia general: cinesiterapia*. Madrid: Síntesis, 1996
- Kendall, F.P.; Kendall, M.C. *Músculos, pruebas y funciones*. 2a ed. Barcelona: Jims, 1985.
- Daniels-Worthingham's. *Pruebas funcionales musculares*. 6a ed. Madrid: Marbán, 1996.
- Lorente, M. *Manual de Miología*. Barcelona: Masson, 2007

Salut Pública

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria principal de Salut Pública, educació, gestió i administració de serveis.

S'imparteix en la iniciació de la formació bàsica de Fisioteràpia. En l'assignatura de Salut Pública es pretén que l'estudiant conegui i compregui les bases conceptuals de la Salut Pública i les àrees de coneixement necessàries per al seu desenvolupament i gestió.

Per cursar aquesta assignatura no cal cap requisit previ.

Actualment, la Salut Pública, pren una posició predominant en els estudis de Fisioteràpia per la seva implicació en el foment dels estils de vida saludables. Seguint les directrius marcades per l'OMS, els fisioterapeutes participen en els equips multidisciplinars d'Atenció Primària creant i executant programes de Promoció de la salut i de prevenció de malalties i lesions. D'altra banda, el seu àmbit d'actuació s'estén fins al món laboral i escolar, entre d'altres, aportant els seus coneixements per millorar la qualitat de vida dels diversos grups de població.

L'assignatura de Salut Pública té com a objectius que l'estudiant sigui capaç de:

- Comprendre la salut com un concepte ampli i la seva implicació en l'atenció terapèutica.
- Comprendre la Salut Pública i les seves accions dirigides a la salut de la població
- Definir el Sistema Sanitari Espanyol i la seva organització, i comparari amb altres models
- Relacionar els factors i els problemes de l'entorn amb el procés salut malaltia i l'atenció terapèutica.
- Reconèixer les utilitats de l'epidemiologia, la demografia i la microbiologia en Salut Pública.
- Identificar les accions preventives adequades als problemes de salut.
- Conèixer els aspectes jurídics generals relacionats amb l'atenció sanitària

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Capacitat d'anàlisi i síntesi
- Coneixement bàsic general
- Donar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió
- Comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa
- Resolució de problemes
- Treball en equip
- Capacitat per aprendre
- Habilitat per treballar amb autonomia

CONTINGUTS:

Mòdul:

1. Salut i els seus determinants.
 1. Salut i malaltia. Concepte i definicions
 2. Determinants de salut.
 3. Estil de vida i biologia humana.
2. Organització i legislació sanitària
3. Atenció de salut. Nivells d'atenció sanitària
 1. Concepte de Salut Pública i Comunitària.
 2. Atenció Primària de Salut: filosofia i fonaments.
 3. Sistema Sanitari i Models.
 4. Sistema sanitari espanyol i Llei General de Sanitat.
 5. Sistema sanitari català i Llei d'Ordenació Sanitària.
 6. O.M.S i altres organismes internacionals.
 7. Plans de salut . Pla de Salut de Catalunya.
4. El Medi ambient i la Salut
 1. Ecologia humana i salut.
 2. Coneixement dels factors del medi ambient i la seva influència en la salut de la població: l'atmosfera, l'aigua, el sòl, i els seus contaminants.
 3. Contaminació per residus sòlids (gestió dels residus sanitaris). Contaminació física: per radiacions, per soroll.
 4. Coneixement del medi ambient natural biològic: Nocions de microbiologia bàsica.
5. Estudi de les poblacions i els seus problemes de salut: Demografia, epidemiologia. Prevenció.
 1. Conceptes demogràfics bàsics.
 2. Estructura de la població.
 3. Dinàmica de la població.
 4. Tendències demogràfiques.
 5. Conceptes i models epidemiològics.
 6. Estudis epidemiològics i mesures.
 7. Bases generals de la prevenció. Fonaments d'Immunologia i les seves aplicacions.
6. Aspectes Jurídics relacionats amb la professió sanitària
 1. La relació jurídica amb l'usuari.
 2. Norma jurídica: concepte, vigència i publicitat
 3. El dret civil: la persona humana
 4. El dret penal: concepte general. Delictes sobre responsabilitat
 5. Llei d'Ordenació de les Professions Sanitàries (LOPS)

AVALUACIÓ:

- Avaluació continuada: 30% de la nota final de l'assignatura.
- Examen final: 70% de la nota final de l'assignatura

BIBLIOGRAFIA:

- Ashton, J; Seymour, H. (1990) *La nueva Salud Pública*. Barcelona: Masson
- Ahlbom, A.; Nonell, S. (1987) *Fundamentos de Epidemiología*. Madrid: Siglo XX.
- Fernández, E. (1998) *Internet y Salud Pública*. Rev. Gaceta Sanitaria 1998; 12:176-181
- Frías Osuna, A. (2000) *Salud Pública y educación para la salud*. Barcelona: Masson.
- Generalitat de Catalunya. (1990). *Llei d'Ordenació Sanitària de Catalunya*. Barcelona:

Departament de Sanitat i Seguretat Social.

- Hernández Aguado, Idefonso (2005) *Manual de epidemiología y salud pública para licenciaturas y diplomatura en ciencias de la salud*. Madrid [et al.] Médica Panamericana cop.
- Jenicek, M.; Cléroux R. (1990) *Epidemiología. Principios Técnicos. Aplicaciones*. Barcelona: Salvat.
- Jimenez Orantes, M. (1993) *Legislación / Derecho sanitario. Introducción al derecho*. Barcelona: Jims.
- *Ley General de Sanidad* BOE núm,102 pàg. 15215 29/4/86)
- Martín Zurro, A.; Cano, J.F. (1999) *Atención Primaria: conceptos, organización y práctica clínica*. 4a ed. Madrid: Hancourt-Brace
- Piedrola Gil, et. al. (1991) *Medicina Preventiva y Salud Pública*. 9a ed. Barcelona: Masson-Salvat.

Enllaços

- <http://www.msc.es>
- <http://www.gencat/salut>